

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 76P/45/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124203463
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124203463.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XXX/XX, a otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. XXX/XXX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v I. F. E. J. K. C., so sídlom C., A. XXX/X.

II. Otec je povinný platiť výživné na mal. A. vo výške 50,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet I. F. E. J. K. C. počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Matka je povinná platiť výživné na mal. A. vo výške 50,- EUR mesačne, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet I. F. E. J. K. C. počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Súd opravuje úvodnú časť Uznesenia Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.02.2024 č.k. 76P/40/2024-8 tak, že slová „Okresný súd Nové Mesto nad Váhom“ sa nahrádzajú slovami „Okresný súd Trenčín.“

V. Súd ruší Uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.02.2024 č.k. 76P/40/2024-8 v spojení s vykonanou opravou podľa výroku IV. tohto rozsudku počnúc právoplatnosťou rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.03.2024 č.k. 76P/45/2024-9 súd bez návrhu začal konanie o ďalšej starostlivosti o maloletého A. a maloletému ustanovil kolízneho opatrovníka. Poukázal na to, že Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.02.2024 č.k. 76P/40/2024-8 bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zverený do I. F. E. J. K. C., so sídlom C., A. XXX/X. Matka i otec maloletého boli zaviazaní povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 50,-EUR mesačne. Návrh vo veci samej nebol podaný.

2. Súd vykonal dokazovanie správou kolízneho opatrovníka, správou I. F. E. J. K. C., správami o príjmoch a dávkach rodičov a výsluchom účastníkov konania.

3. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07.08.2013 č.k. 5P/220/2012-37 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Otcovi bolo uložené prispievať na výživu maloletého.

4. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.08.2022 č.k. 5P/59/2022-6 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil matke maloletého povinnosť odovzdať maloletého do dočasnej starostlivosti E. I., L. X, A..

5. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 01.02.2023 č.k. 9P/13/2023-14 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil matke maloletého povinnosť odovzdať maloletého do dočasnej starostlivosti I. F. E. J. K. C., pričom čas trvania neodkladného opatrenia bol určený na 6 mesiacov od odovzdania dieťaťa do starostlivosti tohto centra. Rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého po 40,-EUR mesačne.

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12.05.2023 č.k. 9P/17/2023-65 bolo maloletému A. uložené napomenutie a výchovné opatrenie - povinnosť riadne navštevovať školu, povinnosť riadne sa pripravovať na školské vyučovanie a zákaz fajčenia. Súd tiež uložil maloletému povinnosť napísať ospravedlňujúci list poškodeným zo spáchanej trestnej činnosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 08.06.2023.

7. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.07.2023 č.k. 76PPOm/3/2023-9 súd maloletého dočasne zveril do starostlivosti I. F. E. J. K. C., so sídlom C., A. XXX/X. Čas trvania neodkladného opatrenia súd určil na 6 mesiacov od 07.08.2023. Rodičov zaviazal k plateniu výživného na účet I. F. E. J. K. C.. Súd súčasne nariadil výkon tohto neodkladného opatrenia. Po skončení výchovného opatrenia sa maloletý vrátil späť k matke.

8. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 29.02.2024 č.k. 76P/40/2024-8 bol maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zverený do I. F. E. J. K. C., so sídlom C., A. XXX/X. Matka i otec maloletého boli zaviazaní povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 50,-EUR mesačne.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 21.05.2024 vyplýva, že dňa 23.05.2024 vykonali šetrenie v rodine maloletého. Matka uviedla, že si nevybudovala žiadnu autoritu, v dôsledku čoho maloletý nerešpektoval jej príkazy, nemal záujem o vzdelávanie, hľadal únik pred účasťou na vyučovaní vo verbalizovaní rôznych zdravotných problémov. Úrad pozoroval záujem vyhnúť sa školskej dochádzke. So sebaistotou maloletý prezentuje prekrútené informácie, ktoré vyhovujú jeho zámerom. Matka žiadala nariadenie ústavnej výchovy do doby ukončenia povinnej školskej dochádzky z dôvodnej obavy pred trestným stíhaním. Aktuálne si odrába podmienený trest formou aktivačných prác v obci D. za vedenie maloletého k záhaľčivému spôsobu života. Od umiestnenia maloletého v zariadení je s ním v telefonickom aj osobnom kontakte. Otec maloletého býva v rodinnom dome partnerky, ktorá zomrela XX.XX.XXXX. S nariadením ústavnej starostlivosti otec súhlasil.

10. Zo správy I. F. E. J. K. C. vyplýva, že maloletý v rozhovore deklaruje, že má mamu rád, teší sa na pobyty doma, avšak je pre neho dobré, že je v centre. V centre je pre neho samozrejme, že musí chodiť do školy, keby bol doma, nechcelo by sa mu a robil by problémy mame. U maloletého centrum spozorovalo užívanie energetických nápojov a žuvacích tabakov. Pracovníci centra sa zhodli na tom, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým je vhodným riešením situácie predovšetkým z pohľadu zabezpečenia povinnej školskej dochádzky maloletého. Keďže návrat do rodinného domáceho prostredia nedopadol úspešne, nebude mať maloletý pobyty v domácnosti každý víkend, ale príležitostne a počas prázdnin. Obaja rodičia si plnia vyživovaciu povinnosť. Psychologička centra C. A. považuje nariadenie ústavnej starostlivosti za vhodné, nakoľko existuje veľké riziko, že by sa maloletý v starostlivosti matky školskej dochádzke vyhýbal. Potrebuje odborné vedenie, v ktorom by kvalitu svojho života vedel posudzovať aj cez najvyššie dosiahnuté vzdelanie. Počas starostlivosti v centre nie je pozorované odmietanie odchodu do školy, odpor k vzdelávaniu sa prejavuje nerešpektovaním času zvonenia a meškaním na vyučovaciu hodinu po ukončení prestávky. V minulosti sa u maloletého vyskytla počas starostlivosti u matky forma rizikového agresívneho správania. V rámci centra sa miera socializácie aktuálne nejaví patologicky. Zo správy M. F., L. N. J. K. O. vyplýva, že otec má záujem byť s maloletým v kontakte, brávať si ho na jeden až dva dni, v súčasnosti je s ním v telefonickom kontakte.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia v súčasnosti nie sú schopní poskytovať maloletému riadnu výchovu. Ich bytové podmienky síce umožňujú, aby sa o syna postarali, avšak výchovu momentálne nie sú schopní zvládnuť. Maloletý bol dlhšiu dobu v starostlivosti matky, ktorá si však nevybudovala autoritu, maloletý ju nerešpektuje a aj po ukončení výchovného opatrenia zmena k lepšiemu trvala iba krátky čas. Matka si túto situáciu uvedomuje, spolupracuje s úradmi, avšak nevie ju aktuálne riešiť. Otec sa o maloletého doposiaľ osobne nestaral a predpoklad, že by zvládol náročnú výchovu maloletého je iba minimálny. Sám A. si uvedomuje, že matku nerešpektuje, väčší rešpekt má v zariadení, kde školu nevynešáva, i keď bojkotuje začiatky vyučovacích hodín. V súčasnosti si ešte plní povinnú školskú dochádzku, preto je potrebné zabezpečiť, aby sa škole nevyhýbal, do školy sa pripravoval. Matka ani otec nie sú schopní toto v súčasnosti zabezpečiť a hrozí, že výchova maloletého bude ohrozená. Doposiaľ urobené opatrenia (dočasné zverenia maloletého do diagnostického centra, centra pre deti a rodiny, výchovné opatrenia) nevedli u maloletého k náprave a ak áno, iba ku krátkodobej. Je tak zrejmé, že je potrebné pristúpiť ku krajnému riešeniu, kedy sa starostlivosť o maloletého bude realizovať ústavne. V danom prípade súd nemá možnosť maloletého zveriť do starostlivosti inej vhodnej osoby alebo do pestúnskej starostlivosti a doposiaľ uložené opatrenia zlyhali. Súd preto nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť.

13. Súd nenariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov na strane rodičov, ale na strane maloletého. Preto súd ani rodičom neurčoval lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov v súlade s § 55 ods. 2 Zákona o rodine.

14. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

16. Maloletý má bežné výdavky zodpovedajúce jeho veku.

17. Matka maloletého aktuálne poberá rodičovský príspevok vo výške 345,20 EUR a rodinné prídavky vo výške 240,-EUR. Má ďalšie vyživovacie povinnosti k P. N. C., C. C., F. C., L. C. a P. B.. Manžel matky má príjem vo výške 700,-EUR mesačne.

18. Otec maloletého je zamestnaný, v roku 2023 dosiahol priemerný zárobok vo výške 694,31 EUR, za mesiace január až marec 2024 vo výške priemerne 869,47 EUR. Má vyživovaciu povinnosť k P. B., nar. dňa 14.10.2006, platí výživné vo výške 50,-EUR mesačne.

19. Na základe týchto skutočností bola obom rodičom určená vyživovacia povinnosť vo výške 50,-EUR. Matka dosahuje nízky príjem, pričom zabezpečuje starostlivosť o ďalšie deti, rovnako i otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Príjmy rodičov nie sú postačujúce na platenie výživného vo vyššej výške.

20. Súd súčasne s nariadením ústavnej starostlivosti zrušil aj neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý zverený do dočasnej starostlivosti I. F. E. J. K. C., keďže u maloletého došlo k nariadeniu ústavnej výchovy v tomto zariadení. Súd súčasne opravil chybu v písaní v tomto uznesení, kde v úvodnej časti rozhodnutia bol nesprávne uvedený názov súdu, ktorý rozhodnutie vydal.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

22. Po vyhlásení rozsudku sa matka, otec a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči tomuto rozsudku odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde písomne v štyroch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.